

BIBEL EN OG VERDEN

3 | 2020

AKUT:

**Det globale
bibelarbejde
er truet**

BIBELSELSKABET

Frederiksborggade 50

1360 København K

Tlf.: 33 12 78 35

bibelselskabet@bibelselskabet.dk

www.bibelselskabet.dk

ANSV. UDGIVER

Birgitte Stoklund Larsen

REDAKTIONSGRUPPE

Synne Garff, international chef

Thomas Godsk Larsen, redaktør

LAYOUT: Ribergård & Munk

TRYK: Nofoprint - Helsingør

FORSIDEFOTO

Shameer Pk / Elchinator / Pixabay

Bearbejdet af Maj Ribergård

Bibelen og Verden udsendes

fire gange årligt til alle, der ønsker

information om bibelarbejdet.

GAVER TIL BIBELARBEJDET

Reg. nr.: 3001

Kontonummer: 9 00 04 88

Giro: 9 00 04 88

MobilePay 62903

SPØRGSMÅL OM DONATIONER

bibelselskabet@bibelselskabet.dk

Bibelselskabet arbejder for at

oversætte og formidle Bibelen.

Bibelselskabet modtager ingen

offentlig driftstøtte og er derfor

afhængig af indsamlede midler og

salgsindtægter.

FOTO: CASPER TYBERG

Bibelselskabets protektor er

Hendes Majestæt

Dronning Margrethe II.

GENERALSEKRETÆREN HAR ORDET

Krise!

Nye smittetal rapporteres hver dag, og ingen kan være i tvivl om, at coronakrisen langt fra er overstået. Der er stadig mennesker, der hver dag rammes eller påvirkes af sygdommen, og eftervirkningerne på samfund og økonomi er langt fra gjort op. Krisen fylder medierne. Helt markant endda. Danske medier har det seneste halve år brugt ordet "krise" mere end seks gange så tit som i samme periode sidste år, en stigning altså på mere end 600 %. Krisen er hverken til at overse eller overhøre.

Bibelen er ikke sprunget med på krisebølgen. I Bibelen forekommer ordet krise ikke en eneste gang, hverken i den autoriserede oversættelse eller i Bibelen 2020. Det betyder selvfølgelig ikke, at der ikke er kriser i Bibelen; de ligger som perler på en snor. Det er ingen overdrivelse at kalde syndefaldet og uddrivelsen af Paradis for en krise, ligesom det babylonske eksil tæller som grundkrisen for israelitterne i Det Gamle Testamente. Korsfæstelsen er en krise for disciplene, ligesom de sidste tider er krisetider, som de beskrives i evangelierne og i Johannes' Åbenbaring.

Ordet krise kommer af det græske ord krisis, og det optræder en del gange i Det Nye Testamente. Det oversættes typisk med dom, fx når Jesus i Johannesevangeliet siger, at "den, der hører, hvad jeg siger, og tror på ham, der har sendt mig, han har evigt liv. Han vil ikke blive dømt, for han er gået fra døden over til livet." Et fællestræk ved dommen og krisen er, at der kan være flere udfald, helt sat på spidsen i et udtryk fra den medicinske verden: "kritisk tilstand" kan føre til enten død eller liv. En kritisk tilstand er en uafklaret tilstand. En krise.

Det er her, vi er - i en uafklaret tilstand.

Vi kan godt kalde det en krise. Men der går inflation i ord, og krise er et ord med stort inflationspotentiale. Krise er også et ord, der fejer mange andre ord af banen. Alle de ord og fortællinger, der gør det muligt - på trods - at være i de helt umulige situationer, de uafklarede tilstande. De ord og fortællinger må man finde andre steder, i litteraturen, i salmebogen - og selvfølgelig i Bibelen. Ord og fortællinger, der kan rumme både uvished og håb, tab og taknemmelighed.

Som du kan læse i dette nummer af Bibelen og Verden benyttede biskop Elof Westergaard forårets nedlukning til hver dag at læse og reflektere over nogle vers fra Klagesangene i Det Gamle Testamente, eller Sørgesangene, som det hedder i Bibelen 2020. Det er der kommet en bog ud af - til inspiration for andre bibellæsere.

Krise er et ord, der fejer andre ord af banen. Men til et personligt, eksistentielt kriserenskab er det langt fra nok. Der har vi brug for andre ord. Sørgesangerens, Salmistens, Evangelistens. Guds ord.

”

En kritisk tilstand er en uafklaret tilstand. En krise. Det er her, vi er - i en uafklaret tilstand.

Birgitte Stoklund Larsen

INDHOLD

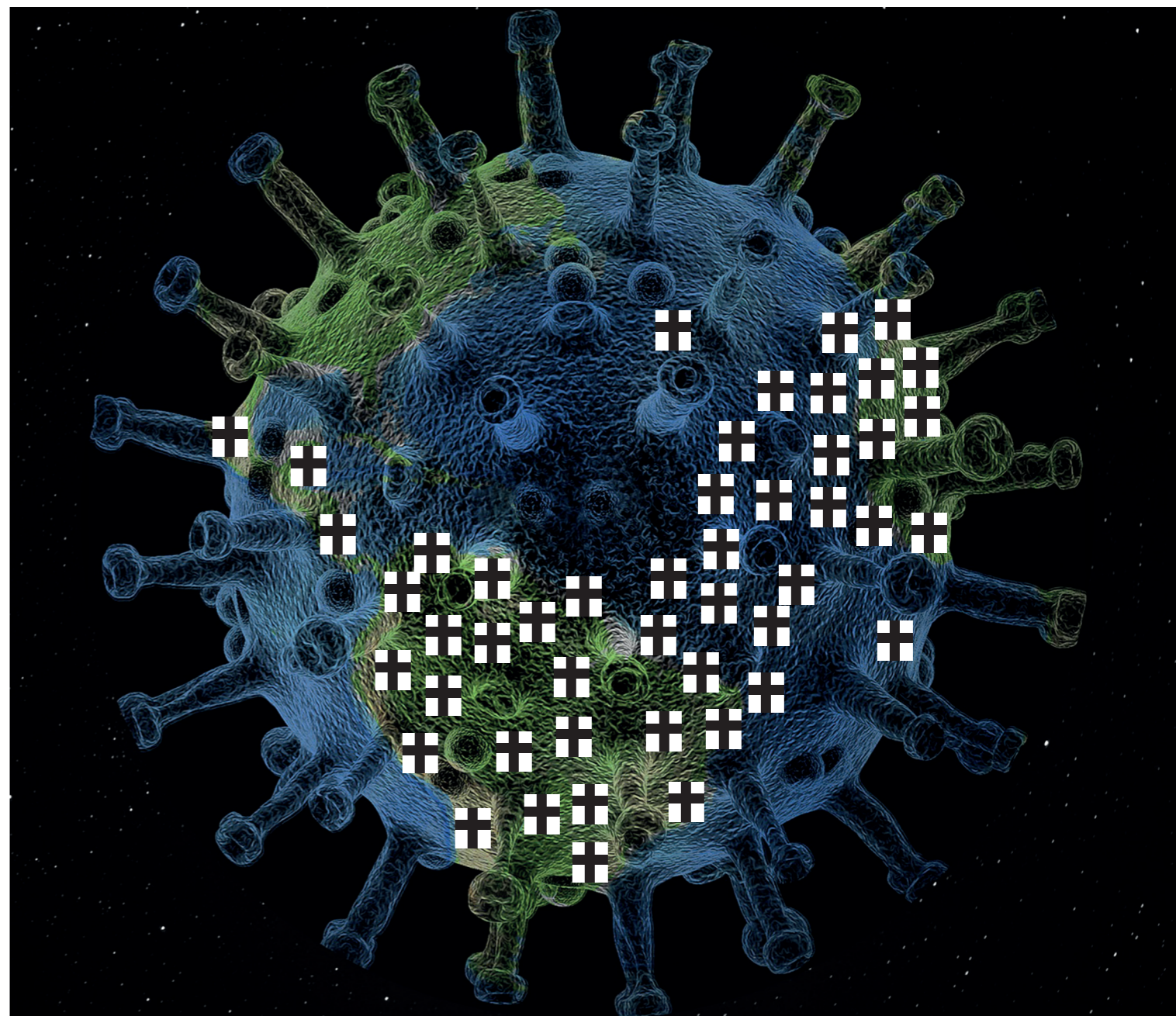

Foto: Elchinator / Pixabay / Bearbejdet af Ann Degen

SIDE 4-9

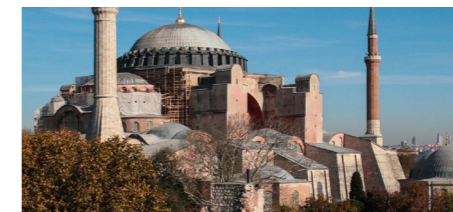
TEMA: DET GLOBALE BIBELARBEJDE ER TRUET

De økonomiske konsekvenser af corona-pandemien er omfattende for bibelselskaber over hele verden. Udgangsforbud og sikkerhedsforanstaltninger lukker bibelbutikker, og bibelsalg går i stå i en tid, hvor efterspørgslen på Bibelen er større end nogensinde.

SIDE 10-11

1,8 milliarder bibler

SIDE 12-13

Tyrkiet: Storpolitik og religion væves sammen

SIDE 16

Drømmer om egen bibel

Corona-pandemien har fået bibelbutikker til at lukke, ansatte er sendt hjem, og indtægter er faldet dramatisk. Bibelarbejdet er nu truet i 88 lande.

Af Synne Garff, international chef

Det forgangne halve år er der blevet afholdt en del krisemøder hos De Forenede Bibelselskaber. Vi er blevet orienteret om de alvorlige økonomiske konsekvenser, der bliver mere og mere tydelige, som månederne går. Udgangsforsbud og sikkerhedsforanstaltninger har lukket den ene bibelbutik efter den anden. Corona-pandemien fik bibelsalg til at gå i stå netop i en tid, hvor efterspørgslen på Bibelen stiger - som det altid sker under kriser, når de eksistentielle og religiøse spørgsmål melder sig.

Mange bibelselskaber er bekymrede for, hvornår samfundet er normaliseret, og de igen er ovenpå. I 88 lande er Bibelselskabers butikker i risiko for at lukke ned, mens 500 oversættelses- og uddelingsprojekter er truet - de har ellers potentiale til at komme millioner af mennesker til gode.

Krisen, der har påvirket mere end en tredjedel af Bibelselskabets netværk, er udløst af faldende bibelsalg. Der er simpelthen ingen penge til at betale personalet. Selv de mest effektive og velorganiserede medarbejdere er under stort pres. Den økonomiske situation er et ekstra hårdt slag for en lang række bibelselskaber, der befinder sig i egne af verden, hvor presset på de kristne stiger. Nogle lande oplever en massiv udvandring af kristne til Vesten. Corona-krisen vil givetvis få flere bibelmedarbejdere til at søge væk fra de ustabile forhold netop nu, hvor der er så hårdt brug for, at de bliver.

Mange steder uddeler bibelmedarbejdere praktisk førstehjælp til hårdt ramte familier, samtidig med at de imødekommer efterspørgslen på de bibelske fortællinger. Deres arbejde understreger det presserende behov for at holde bibelarbejdet i live.

Bibelselskaber er forhindrede i at oversætte, uddele og udføre en lang række projekter med Bibelen som omdrejningspunkt, og på verdensplan er antallet af kriseramte aktiviteter stærkt stigende:

BIBELDISTRIBUTION **82**

BIBELOVERSÆTTELSER **164**

BIBELPROJEKTER, BL.A. LÆSETRÆNING OG BIBELSK SJÆLESORG **249**

De Forenede Bibelselskaber har oprettet en solidaritetsfond, der skal støtte bibelarbejdet i de 88 lande. Finansieringen skal betale medarbejdere og bibelselskabernes husleje.

Pressede bibelselskaber bliver desuden hjulpet med online salg for at generere indkomst, og på den lange bane får medarbejderne støtte, så de er klar til at relancere bibelarbejdet, når restriktionerne ophæves.

AKUT:

Det globale bibelarbejde er truet

På trods af lidelse, komplicerede omstændigheder og forfølgelse forklarer Paulus, at han ikke bliver modløs i tjenesten: *Derfor bliver vi ikke modløse i den tjeneste, som vi har fået af barmhjertighed (...)*

Derfor bliver vi ikke modløse, for selv om vort ydre menneske går til grunde, fornyes dog vort indre menneske dag for dag.

2. Korintherbrev kapitel 4, vers 1 og 16

LYSSTREJF I KRISEN

Selv om 88 bibelselskaber er ramt økonomisk, er der også lande, hvor oversættelsesarbejdet fortsætter stort set uhindret. Det lykkes takket være teknologi, hvor konsulenter fra De Forenede Bibelselskaber hjælper lokale oversættere online.

I de forløbne ti år er samarbejdet på tværs af landegrænser forbedret markant, hvilket har bidraget til at styrke det lokale oversættelsesarbejde.

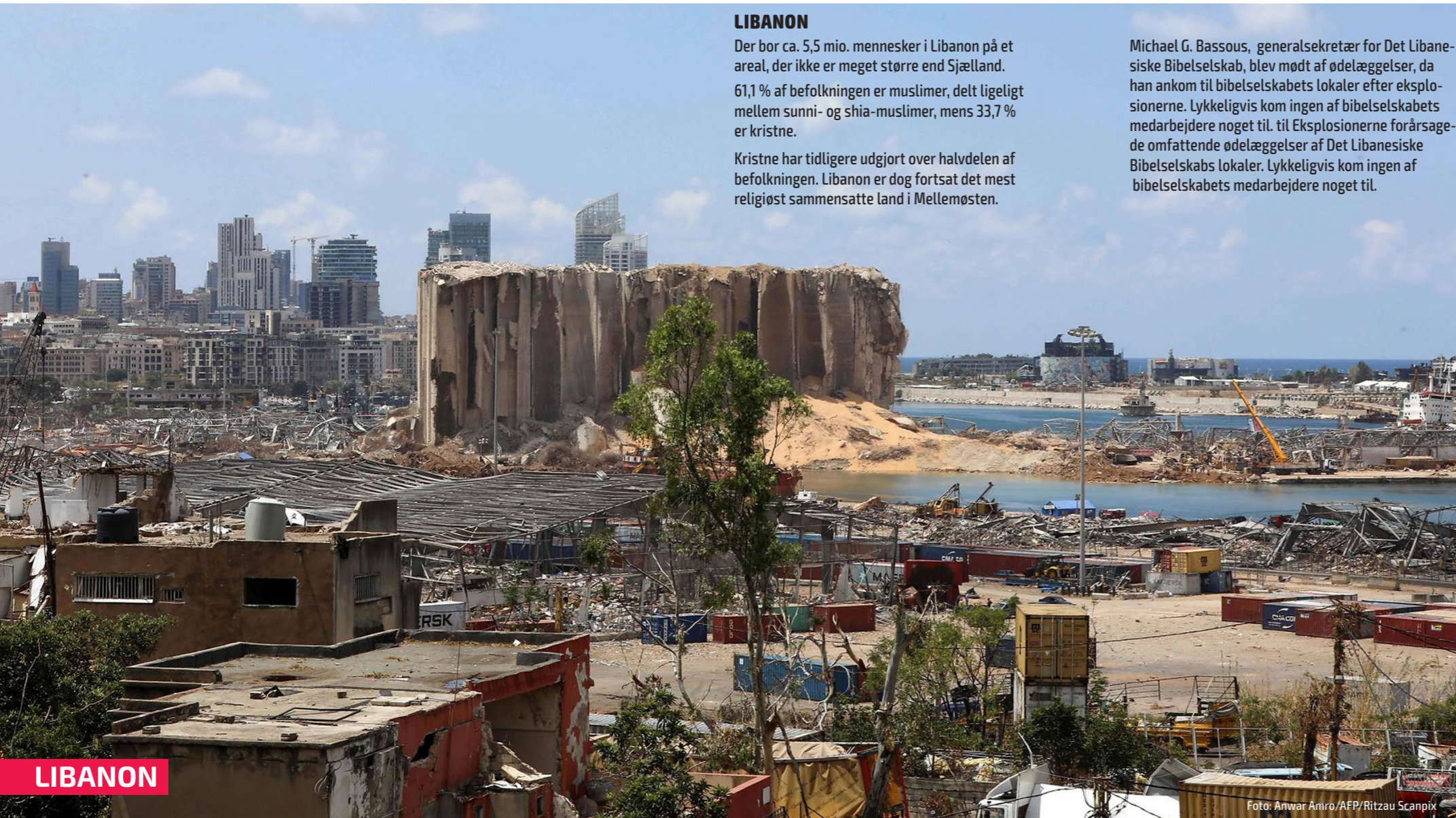
Den kristne tv-station SAT-7 er også i fuld gang med produktionen af programmer og sender stadig hver dag.

Mere end nogensinde er der behov for SAT-7's tv-programmer. Folk kan ikke gå i kirke, så de har endnu større glæde af at se kristendomsformidlingen online og på tv. Der er høje sikkerhedsforanstaltninger i alle studier.

Libanon er præget af ustabilitet, økonomisk krise og korrupsion, men tv-stationen holder studierne åbne. Optagelser med børn er aflyst, det samme er de store liveshows. Egypten var lukket en uge, fordi en rengøringsassistent var smittet med corona. Det samme var studierne i England, hvor der sendes på fars til Iran. Her viste en gæst sig nemlig at være smittet.

På trods af forhindringer arbejdes der målrettet på at formidle evangeliet, og meget lykkes.

Foto: Orna W. / Pixabay

LIBANON

LIBANON

Der bor ca. 5,5 mio. mennesker i Libanon på et areal, der ikke er meget større end Sjælland. 61,1 % af befolkningen er muslimer, delt ligeligt mellem sunni- og shia-muslimer, mens 33,7 % er kristne.

Kristne har tidligere udgjort over halvdelen af befolkningen. Libanon er dog fortsat det mest religiøst sammensatte land i Mellemøsten.

Michael G. Bassous, generalsekretær for Det Libanesiske Bibelselskab, blev mødt af ødelæggelser, da han ankom til bibelselskabets lokaler efter eksplosionerne. Lykkeligvis kom ingen af bibelselskabets medarbejdere noget til. Til Eksplosionerne forårsagede omfattende ødelæggelser af Det Libanesiske Bibelselskabs lokaler. Lykkeligvis kom ingen af bibelselskabets medarbejdere noget til.

Foto: Anwar Amro/AFP/Ritzau Scanpix

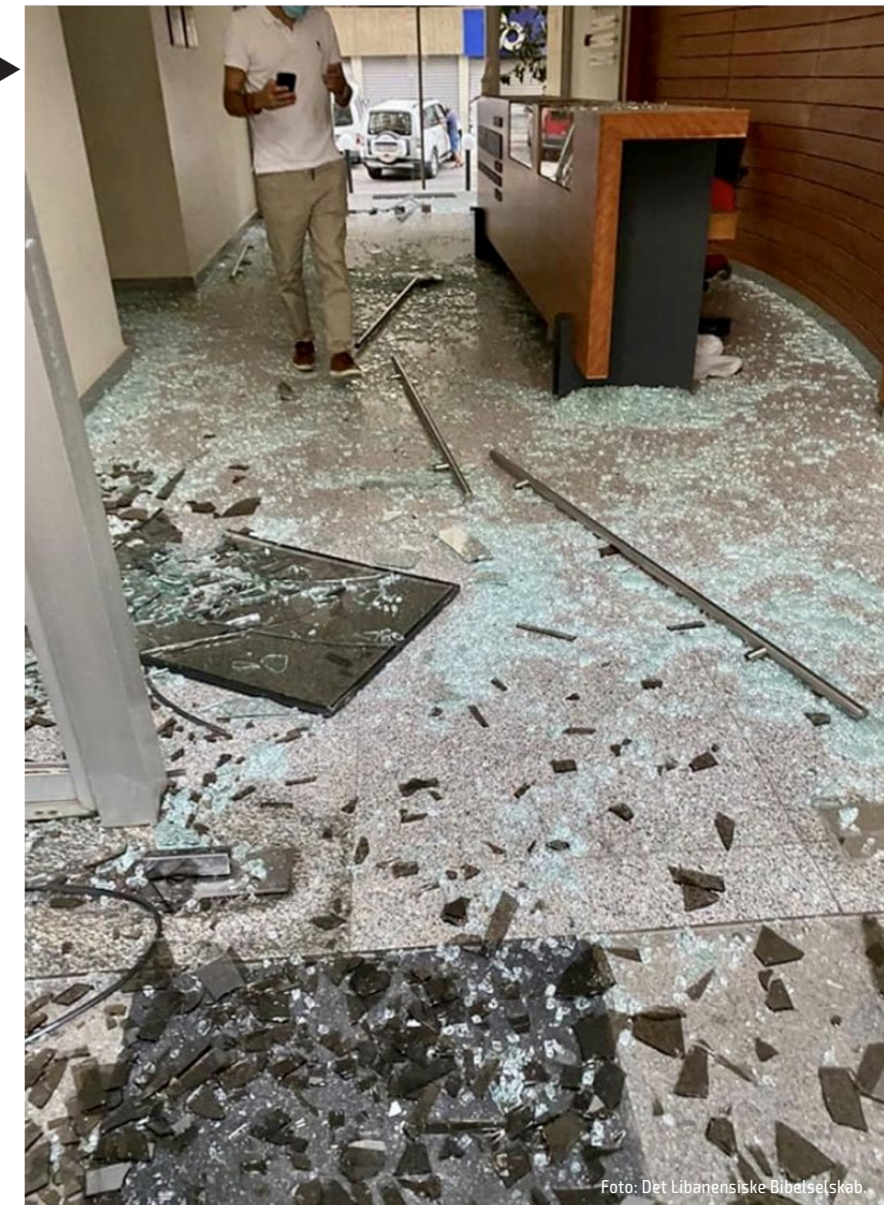

Foto: Det Libanesiske Bibelselskab

Libanons bibelselskab og kristent tv under pres

De voldsomme eksplosioner på havnen i Beirut har efterladt hundredtusindvis hjemløse. Omkring 200 har officielt mistet livet, mens langt over 7.000 personer er kommet alvorligt til skade.

Ødelæggelserne er omfattende, og de rammer netop på et tidspunkt, hvor landet allerede er i knæ.

Af Thomas Godsk Larsen

Bibelselskabet i Libanon har til huse i lokaler kun tre kilometer fra havneområdet. Alle vinduer blev knust af eksplosionen, og generalsekretær for Det Libanesiske Bibelselskab, Michael G. Bassous, blev mødt af omfattende ødelæggelser, da han ankom til lokalerne. Lykkeligvis, fortæller han, kom ingen af bibelselskabets medarbejdere noget til. Oprydningsarbejdet er i gang, men ødelæggelserne sætter bibelselskabets arbejde i Libanon tilbage.

Den kristne tv-station i Mellemøsten, SAT-7, der også har lokaler i Beirut, blev ikke ramt af eksplosionerne. Kanalchef Rita Elmounayer, SAT-7, fortæller, at man kunne mærke eksplosionerne i hendes hjem på Cypern. Hun har libanesiske baggrund og er bekymret for, hvad de kommende måneder bringer:

”I de sidste ni måneder har Libanon været præget af demonstrationer imod en korrump regering, en alvorlig bankkrise, massiv devaluering af valutaen, stigende arbejdsløshed, over 1 million syriske flygtninge, covid-19 - og nu dette.”

Allerede dagen efter eksplosionerne sendte SAT-7's arabiske kanal liveprogrammer med bøn og reportager fra de ramte områder. For Rita Elmounayer er det afgørende, at man trods situationen bevarer håbet for fremtiden:

”Libanon skal fortsat være landet og stedet, hvor sameksistens og frihed trives i Mellemøsten.”

Libanon skal fortsat være landet og stedet, hvor sameksistens og frihed trives i Mellemøsten.

RITA ELMOUNAYER

HJÆLP TIL BIBELARBEJDE OG KRISTENT TV

Der er hårdt brug for økonomisk hjælp til genopbygningen samt støtte til bibelarbejdet og kristent tv.

I Libanon bliver der færre og færre kristne, og adgangen til Bibelens og kristendommens opbyggelige ord er helt afgørende.

Støt arbejdet på:
www.bibelselskabet.dk/donation

Rita får smilet frem

Rita Zakhour har efterhånden hjulpet mange flygtningebørn med metoden bibelsk sjælesorg.

Her er hun sammen med en gruppe flygtninge, der får et ekstra frirum i en kirke. Latteren skyllede igennem lokalet sammen med en berømt klovn, der har specialiseret sig i at underholde med Bibelens fortællinger.

Kom til mig, alle I, som slider jer trætte og bærer tunge byrder, og jeg vil give jer hvile.

Matthæusevangeliet kapitel 11, vers 28

Foto: Les Kaner

Mange flygtningebørn bærer på traumer. De har oplevet vold, kampe, flugt, fejlernæring, og nogle har været udsat for tortur. I Libanon er en gruppe medarbejdere fra bibelselskabet uddannet til at håndtere traumerne.

Tusindvis af børn er flygtet fra Syrien og Irak på grund af krig og terror, og intet tyder på, at de kan vende hjem foreløbigt. Nogle er kommet til Libanon uden deres forældre og ved ikke, om forældrene er i live. Børnene har ofte været under enormt psykisk pres i måneder, nogle i år.

”Derfor arbejder vi blandt andet med bibelsk sjælesorg for børn mellem 8 og 13 år,” fortæller Rita Zakhour fra Det Libanesiske Bibelselskab. ”Vi forsøger at hjælpe dem

så meget, vi kan, så deres mentale sår kan læges, eller smerten i det mindste kan lindres.”

Rita er en blid og tålmodig ung kvinde, der er tillidsvækkende. Hun er helt bevidst om, at hun ikke kan ændre børnenes livsvilkår og bilder sig ikke ind, at hun kan slette de grumme oplevelser fra erindringen. Men hun kan lytte og spørge kvalificeret, for det ligger naturligt til hende, og så er hun uddannet i at trøste. Jeg har fornøjelsen af at tilbringe en eftermiddag i hendes selskab i Beirut, hvor hun engageret fortæller om sit arbejde med børnene. Det er opslidende for hende. De mange historier lejr sig i sindet, og hun skal passe på sig selv. Men det er ikke det, der optager Rita; hun giver de børn, vi møder, sin fulde opmærksomhed. Rita kan lytte og er nærværende, og det har børnene brug for. Denne dag får nogle af børnene et frirum i en kirke, hvor Libanons legendariske klovn, Fa-

rid, underholder med bibelske fortællinger, der har et sjælesørgerisk fokus. Børnene hviner af grin.

Et forløb med bibelsk sjælesorg består typisk af 10 sessioner, hvor der tages udgangspunkt i såvel bibelske som psykologiske perspektiver på smerte, tab, sorg - og lindring. Det er kompliceret at afholde grupperne. Flere af børnene reagerer voldsomt verbalt og fysisk og har problemer med at koncentrere sig. Mange har også svært ved at formulere sig og sætte ord på de barske oplevelser. Men der er lyspunkter. Rita Zakhour fortæller bl.a. om en pige på 9 år. Hun var på en af de første sessioner blevet bedt om at tegne sig selv og Gud på samme tegning:

”Men det ville hun ikke, for hun var sikker på, at Gud ikke elskede hende på grund af alt det, hun havde været udsat for. Hun ville dog ikke fortælle om, hvad hun havde ople-

vet. En af de sidste gange, vi var sammen, spurgte hun mig, om vi kunne tegne igen. Jeg spurgte, hvorfor. ’Jeg vil tegne Gud. Han skal fylde hele tegningen, fordi hans kærlighed er større end alt andet.’”

Børnene vil blive ved med at pendle mellem livets spor og tabssporet. De tunge tab vil de altid bære med sig rundt. Men med kloge og omsorgsfulde mennesker som Rita kan der tages hul på en proces, hvor de i en fredelig sammenhæng sammen med omsorgsfulde voksne sætter ord på oplevelserne, som normalt fortrænges. Erfaringerne viser, at nogle børn, der har haft traumatiserende tab, i lyset af Gud kan lykkes med at skabe en ny fortælling; en fortælling, hvor de begynder at betragte sig selv som overlever snarere end ofre og får fornyet livsmod. Det er håbet, når evangeliet kommer ud i de mørkeste afkroge af verden.

TRO OG TILLID

Bibelens fortællinger er centrale i bibelsk sjælesorg og inviterer deltagerne til at reflektere over deres relation til Gud. Traumer ødelægger ofte menneskers tro og tillid til verden, men troen kan over tid reetableres og være med til at bære udsatte igennem forfærdelige tab. Det Libanesiske Bibelselskab vil gerne uddele en større mængde bibler igennem kirkerne. I forbindelse med kurser i bibelsk sjælesorg bliver der også ofte uddelt bibler. Ingen er i tvivl om, at tragedien på havnen i Beirut og de øgede spændinger i landet betyder øget behov for sjælesorg.

OVER 1,5 MILLIONER FLYGTNINGE

I 2019 husede Libanon omkring 1,5 millioner syriske flygtninge, 18.000 flygtninge fra Irak, Sudan og andre lande samt omkring 200.000 palæstinensere. Tilstedeværelsen af så mange flygtninge i et lille land, der er præget af en forværret økonomisk krise, høj arbejdsløshed, pres på infrastruktur og miljø udfordrer i stigende grad sikkerhedssituationen.

KILDE: UNHCR

”Jeg vil tegne Gud. Han skal fylde hele tegningen, fordi hans kærlighed er større end alt andet.”

Af Synne Garff, international chef

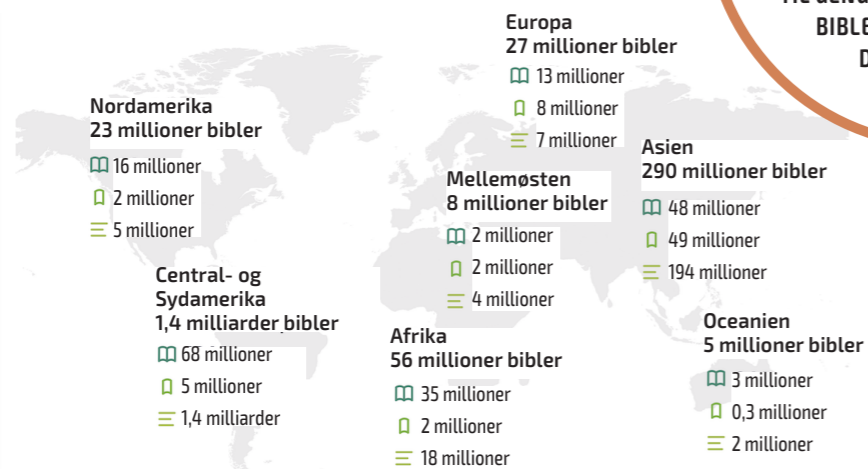
Rekord: 1,8 milliarder bibler på fem år

2019 satte rekord for antallet af bibler distribueret af bibelselskaber verden over.

Global bibeldistribution 2015-2019

1.8 milliarder bibler

- Hele Bibelen 184 millioner
- Det Nye Testamente 68 millioner
- Enkelte skrifter 1,6 milliarder

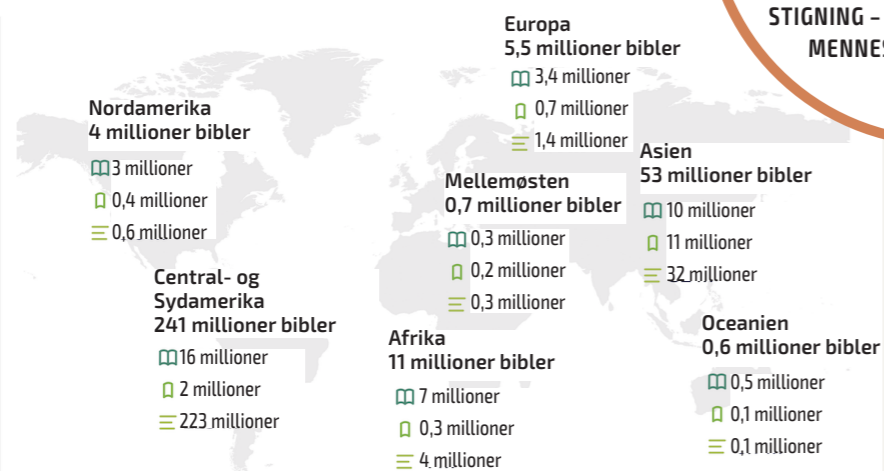

SIDEN 2014 ER DER DELT SÅ MANGE BIBLER UD, AT DET SVARER TIL BIBLER TIL EN FJERDEDEL AF VERDENS BEFOLKNING. DER ER DOG FORTSAT STEDER I VERDEN, HVOR FYSISK BIBEL-DISTRIBUTION HAR TRÆNGE KÅR. TIL GENGÆLD ER DOWNLOADS AF BIBLER STEGET MARKANT DET SENESTE ÅR.

Global bibeldistribution 2019

315 millioner bibler

- Hele Bibelen 40 millioner
- Det Nye Testamente 15 millioner
- Enkelte skrifter 261 millioner

2019 SATTE NY REKORD FOR ANTALLET AF DISTRIBUTUEDE BIBLER I VERDEN, OG NÆSTEN EN FJERDEDEL VAR DIGITALE DOWNLOADS. REGIONER SOM ASIEN, CENTRAL- OG SYDAMERIKA, EUROPA OG MELLEMØSTEN OPLEVEDE ALLE EN MARKANT STIGNING - PRIMÆRT, FORDI FLERE MENNESKER DOWNLOADER BIBELN.

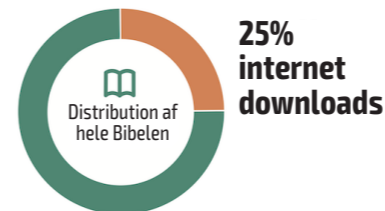
Bag tallene dukker også en anden opmuntrende historie op: Flere og flere mennesker læser Bibelen i forskellige udgaver og formater.

- 3,7 millioner bibler særligt til børn og unge blev distribueret i 2019 med det største antal (1,27 millioner) i Afrika, kontinentet med verdens yngste befolkning.
- Voksne, der lærer at læse og skrive, fik også tilpasset skriftligt bibelmateriale. Mere end 4,5 millioner pjecer m.m. til nye læsere blev leveret i 2019, hovedparten i Mellem- og Sydamerika.

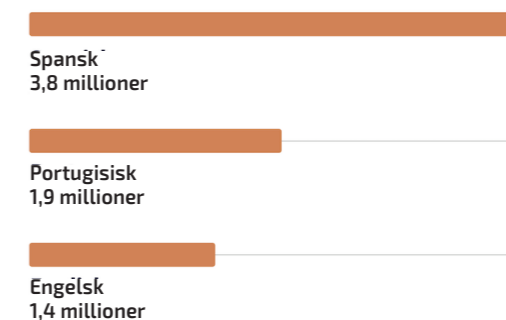

Foto: Andrea Rhodes

Downloads af Bibelen 2019

Sprog med mere end en million downloads af hele Bibelen

Den stærke vækst i downloads af Bibelen afspejler det globale billede af internetbrug.

- I dag er flere end 4,5 milliarder mennesker (59% af verdens befolkning) aktive internetbrugere.
- Central- og Sydamerika oplevede langt det største antal downloads. Bibelen på spansk blev downloadet næsten 3,2 millioner gange i Mellem- og Sydamerika. Og i Brasilien var der over 1,7 millioner downloads af den portugisiske bibel.
- I Asien kom antallet af bibeldownloads for første gang over 1 million i 2019, mens bibelselskaber i Europa oplevede rekordmange downloads i 2019; mere end halvdelen af alle bibler blev distribueret online.

Markante signaler til kristne

HAGIA SOPHIA

537: Opført som katedral og paladskirke for den byzantinske kejser Justinian 1. og i århundreder kristendommens største bygning

1453: Erobreret af den muslimske sultan Mehmet II. Kristne billeder blev tildækket, fire minareter tilføjet og kirken omdannet til moske

1934: De kristne symboler blev afdækket, og bygningsværket blev omdannet til museum af det moderne Tyrkiets første præsident, Mustafa Kemal Atatürk

DET TYRKISKE BIBELSLSKAB har en butik på hovedstrøget i Istanbul. Desuden uddeler bibelselskabet bibler til lokale kristne samt kristne flygtninge fra Irak og Syrien igennem kirkerne.

Den kristne tv-station SAT-7 har studier i Istanbul og en bred kontaktflade til kristne fra hele landet samt tyrkisktalende i Centralasien og Europa. Siden 2006 er der blevet produceret kristendomsoplysende udsendelser for både store og små, og i 2015 lykkedes det at sende via satellit, hvilket betyder, at programmerne når længere ud.

Hverken Bibelselskabet i Tyrkiet eller SAT-7 kan udføre aktiviteter uden økonomisk støtte.

RELIGIØS DEMOGRAFI

Befolkning: 81,6 millioner

Muslimere: 99 procent (heraf opfatter ca. 3 procent sig som ateister ifølge en nyere undersøgelse)

Kristne: 90.000 armensk-apostolsk ortodokse; 25.000 romersk katolske (inklusive migranter fra Afrika og Filippinerne), 25.000 syrisk ortodokse, 15.000 russisk ortodokse, 7.000-10.000 protestanter, 2.500 græsk-ortodokse og under 3.000 kaldæere

Joder: 16.000

Bahai: 10.000

Andre grupper: Under 1.000 yezidier, 5.000 Jehovas Vidner m.fl.

Ved redaktionens afslutning blev museet Cora, der tidligere var kirke, omdannet til moské.

Det historiske bygningsværk Hagia Sophia undergik en forandring i sommer. Museet med kristne rødder blev nemlig omdannet til en moské, hvilket understreger, at de kristne er under pres.

Af Synne Garff, international chef

Bygningsværket i Istanbul er populært. Alle sidste år var der flere end 3,7 millioner besøgende. Navnet Hagia Sophia kommer fra det græske 'hellige visdom'. Det betagende byggeri blev oprindeligt opført som kirke og fungerede som sådan i 8-900 år, indtil osmannerne gjorde deres indtog og omdannede byggeriet til moské samt tildækkede de kristne symboler. Bedenichen, mihrab, der er vendt mod Mekka, blev etableret og indrettet i 1453.

Ved den sekulære stat Tyrkiets grundlæggelse kom de kristne symboler frem igen. Hagia Sophia blev omdannet til museum i 1934 under Mustafa Kemal Atatürk, hvor en række af landets religiøse love også blev fjernet. Dette åndens rum med betydelige kunstsatte har altså huset gæster fra forskellige religiøse retninger igennem årtier.

Da jeg besøgte stedet for et par år siden, frygtede lokale kristne, at museet Hagia Sophia ville blive omdannet til en moské. Den 24. juli skete det så: Den første muslimske bøn i 86 år blev under ledelse af præsident Recep Tayyip Erdogan afholdt under stor festivitas og jubel fra både lokale og herboende muslimer. Tusindvis af mennesker var samlet i en tid, hvor coronaen ellers sætter begrænsninger på forsamlingsfriheden globalt. Paven protesterede, det samme gjorde internationale, kristne ledere og politikere - men forgæves.

Tvetunget tale

Der blæser konservative islamiske vinde i den tidligere sekulære stat, så Erdogans manøvre er også et indenrigspolitisk signal for at sikre sit vælgergrundlag. Og der tales med to tunger, når præsident Erdogan henvender sig til den globale offentlighed. Clara Marie Westergaard, cand.mag. i islamiske studier, har kigget nærmere på det dekret, som Erdogan udsendte på henholdsvis engelsk og arabisk i forbindelse med begivenheden. I en artikel i Kristeligt Dagblad hæfter hun sig ved, at den engelske version er imødekommende, mens den arabiske version er krigerisk i sin retorik og signalerer startskuddet til territorial ekspansion. Det arabiske dekret slår fast, at gendannelsen af Hagia Sophia til moské er et skridt mod "befrielsen af al-Aqsa", der som bekendt er en af islams mest betydningsfulde helligdomme i Jerusalem, hvorfra Muhammeds himmel-

færd, ifølge islamisk tradition, fandt sted.

Festlighederne den 24. juli faldt i øvrigt sammen med årsdagen for fredstraktaten i Lausanne fra 1923, hvilket kommentatorer udlægger som endnu en manifestation fra Erdogans side, hvis respekt for grænsedragningen dengang åbenbart kan ligge på et lille sted.

Trosfrihed under pres

Bedetæpper vil nu være et nyt syn i Hagia Sophia, og under bøn vil de kristne ikoner blive skjult. Udviklingen er en manifestation af, at trosfriheden er under pres i Tyrkiet. Det er bestemt ikke noget, lokale kristne udtaler sig om offentligt af frygt for repressalier og trusler, men der hviskes i krogene. Informationer indsamles desuden hvert år af U.S. Department of State og kan læses i rapporten over international religionsfrihed. I analysen med fokus på 2019 konkluderes det, at den tyrkiske regering fortsætter med at begrænse rettighederne for ikke-muslimske, religiøse minoriteter.

Der var sidste år flere indrejseforbud og deportationer af ikke-tyrke statsborgere fra protestantiske menigheder. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (EMK) konkluderede, at regeringen overtrådte den europæiske menneskerettighedskonvention, fordi den nægtede at tillade syvendedsadvokater at blive registreret som organisation. Der trækkes en række konkrete sager frem i rapporten, som viser, at ytringsfriheden omkring religion begrænses. Fx blev en religiøs kultur- og etiklærer på et gymnasium i Istanbul, Cemil Kilic, i januar suspenderet fra tjeneste efter offentligt at have udtalt, at hovedtørklæde ikke var obligatorisk i islam. I maj fik han lov til at genoptage sine opgaver i den centrale provins i Nigde, mens han afventer afgørelsen fra et disciplinærudvalg. Ifølge medierapporter står Kilic over for mulig afskedigelse.

Storpolitik og religion væves sammen i Erdogans indtagelse af Hagia Sophia. Spørgsmålet er, hvad præsidentens næste skridt bliver. Intet tyder desværre på, at han har nogen intentioner om at komme religiøse mindretal i møde. Ville han det, kunne han jo passende tillade, at Hagia Sophia også kunne fungere som kirke for gudstjenester og andagter. Men den tanke er vist en by i Rusland, eller snarere i Tyrkiet.

Jubililar: For mig er det også et kald

MIT YNDLINGSBIBELVERS

Gud vil gøre det,
for han har
udvalgt jer og
er trofast

1. Thessalonikerbrev 5,24 (Bibelen 2020)

Dét vers har stået særligt tydeligt for mig, når jeg har bevæget mig ud på de 70.000 favne. Det har igen og igen mindet mig om, at jeg ikke går af egen kraft og styrke, men at Han er trofast. Det hjalp mig til at tage springet som 29-årig, da jeg egentlig stod med en god og sikker tjenestemandansættelse i Toldvæsenet og så alligevel vovede at skifte til det daværende Sudanmissionen. Det har givet mig mod, men også ydmyghed, og det har fulgt mig, hver gang tingene er lykkedes imod alle odds. Så har jeg kunnet sige til mig selv: Gud er trofast. Jeg viser Gud tillid - og jeg giver al æren til Gud.

Kurt Johansen

Kurt Johansen har igennem årene mødt kirkeledere fra hele verden. Billedet er fra et kirkemøde for Thomaskristne i Kerela, Indien. Thomaskristne er malabariske kristne; medlemmer af den ældste kristne kirke i Indien, en udløber af den syrisk-ortodokse kirke.

I år fejrer
generalsekretær
Kurt Johansen (t.h.) 20 års jubilæum
hos SAT-7, den kristne tv-station,
der begyndte med to timers ugentlig tv
og i dag sender døgnet rundt på arabisk,
persisk og tyrkisk i 25 lande i Mellemøsten
og Nordafrika og i de fleste lande i Europa.
En meget stor del af tv-stationens
udvikling skyldes Kurt Johansens
utrættelige indsats.
Mød ham her.

Af Thomas Godsk Larsen

Kurt Johansens job i SAT-7 har i alle årene først og fremmest været at etablere nye partnerskaber med NGO'er, missionsselskaber og kirkelige samfund. Partnerskaber, der i dag udgør rygraden i tv-stationens økonomi:

”Til at starte med fik jeg Norden som ansvarsområde, men jeg boede jo tæt på Tyskland, så snart rejste jeg også dertil, ligesom jeg også fik kontakter i flere og flere syd-europæiske lande.”

I dag går nogle af Kurt Johansens 150 årlige rejsedage også til Asien, hvor der har vist sig en interesse for SAT-7's arbejde:

”Som det er nu, kommer 10% af vores samlede budget alene fra kinesiske kristne, og der kommer nye støtter til fra især Sydøstasien.”

Spørger man Kurt Johansens nærmeste samarbejdspartnere, der tæller generalsekretærer, direktører, chefer og kirkeledere fra utallige lande, om, hvad der kendetegner Kurt Johansen, går ordene målrettethed, hæderlighed og udholdenhed igen. Selv forklarer han sin drivkraft med sit jyske ophav:

”Jeg har altid haft et entreprenør-gen. I Herning, hvor jeg voksede op, havde vi et valgsprog: 'Sig, at noget ikke kan lade sig gøre - så skal vi vise jer, det kan!'”

Driftschef i SAT-7, Jan Ørskov, fortæller, at Kurt Johansen ydermere har en evne til at møde 'høj' som 'lav' i øjenhøjde og til at navigere respektfuldt på tværs af kirkesamfund:

”På en enkelt weekend har han formået at tilbringe lørdagen med en russisk-ortodoks biskop i St. Petersborg, prædike i en pinsekirke i St. Gallen i Schweiz om søndagen og mandag morgen mødes med den liberale Landeskirche Baden i Karlsruhe og det konservative, katolske ærkebispesæde i Freiburg om eftermiddagen. Hertil kommer også besøg i Vatikanet.”

At det blev det internationale missionsarbejde, Kurt Johansen kom til at virke for, lå dog ikke oprindeligt i kortene. Som 29-årig havde han en god og sikker tjenestemandansættelse i Toldvæsenet og var netop blevet indstillet til en lederkarriere dér, da han så et stillingsopslag fra det daværende Sudanmissionen:

”Jeg oplevede noget så umoderne i dag som et kald fra Gud. Et kald om, at det var det her, jeg skulle.”

De næste 14 år var han økonomichef for det, der i dag hedder Mission Afrika, hvor han var med til at åbne en lang række genbrugsbutikker og fik lejlighed til at rejse

rundt i verden. Det var på én af rejserne, han mødte SAT-7, der var begyndt at sende kristent tv i Mellemøsten i 1995:

”Igen følte jeg mig kaldet til ny tjeneste, og det endte med, at jeg søgte til SAT-7.”

At tv-stationen i de følgende år gradvist kunne udvide sit sendeområde i det uro-plagede Mellemøsten og Nordafrika, og at man er kommet så vidt i dag, er ikke nogen selvfølge, fortæller Kurt Johansen:

”Det er lidt som humlebien, der ikke kan flyve, men gør det alligevel. I en region, hvor kristne kun er blevet mere og mere marginaliserede, og hvor opgaven har været at arbejde på tværs af konfessioner i 22 arabiske lande, skal der ikke meget til, at det går galt. Alligevel står vi et rigtig godt sted i dag. Men det kræver, vi hele tiden husker os selv på, at det ikke er nogen sag at starte op. Det hårde arbejde ligger i at holde det i gang.”

Kurt Johansen har gennem årene igen og igen ladet sig imponere af mange af de mennesker, der dedikerer deres tid og professionalisme, nogle gange med risiko for egen sikkerhed, til at lave tv, der bringer evangeliet ud til nye og til kristne i regionen. Han fremhæver særligt producer på SAT-7, Maggie Morgan, der leder et kvindeprogram,

der tager greb om tabuer som vold i hjemmet og kvinders selvbestemmelse i Mellemøsten:

”Og så rører mødet med undertrykte kristne mig dybt. For eksempel mødet med arabiske kristne, som bliver færre og færre. På trods fastholder de et kristent vidnesbyrd i Irak eller Syrien, eller hvor de nu er. De ønsker at være lys og salt for regionen, trods tilsyneladende håbløshed. Det er en inspiration til os alle.”

Spørger man kolleger og nogle af de nærmeste samarbejdspartnere, må der helst godt gå mange år, før 63-årige Kurt Johansen lader sig pensionere. Han ser også selv mange nye opgaver, der skal tages fat på de kommende år:

”Ud over, at vi kommer til at satse på at etablere nye partnerskaber i Asien, skal vi videreudvikle vores medietilbud til især unge. Vi skal være mere aktive på de sociale medier, og vi skal åbne tv-studier i flere lande og videreudvikle de tilbud, vi allerede har, bl.a. My School-programmet, som Bibelselskabet i Danmark har været med til at initiere. Og så skal vi sammen med andre arbejde for religionsfrihed i Mellemøsten - heri er nøglen til at komme undertrykkelsen af kristne til livs,” slutter Kurt Johansen.

”Troen og Bibelen er hele mit liv.”

Drømmer om egen bibel

Af Martin Eikeland

For den fattige rengøringskone Mulenesh Tekele er det at få sin egen bibel en fjern drøm:

”Jeg tjener 700 birr (cirka 130 danske kroner) om måneden, og jeg betaler 450 birr i husleje, så der er ikke meget tilbage til mad og tøj. En bibel koster 100 birr - mere, end jeg kan betale med min løn,” fortæller Mulenesh, som arbejder på et af de fineste hoteller i hjembyen Hossana i Etiopien. Hvis hun havde arbejdet på et hotel i Danmark med dansk løn, svarer det til, at en bibel skulle koste rundt regnet 3000 kr.

Mulenesh mistede sin mor for seks år siden, og derefter havde faderen ikke længere råd til at betale for, at datteren kunne gå i skole. Den dengang 14-årige pige måtte begynde på at tjene sine egne penge:

”Det er ikke morsomt at arbejde hele tiden, og der er ingen eller intet, der kan få mig bort herfra. Jeg har et hårdt liv,” siger hun.

Mulenesh tilhører en protestantisk menighed i Hossana. Mens hverdagen med vaskekosten og støvkluden er temmelig glædesløs for hende, lyser hun op, når hun fortæller om sin søndag:

”Der går jeg i kirke! Det er en stor glæde for mig,” smiler hun.

”Hvad tænker du om at få din egen bibel?”

”Der er ingenting, jeg hellere vil. Troen og Bibelen er hele mit liv.”

Så billigt som muligt

Det hører med til historien, at Mulenesh Tekele fik en bibel efter interviewet. Endrias Kacharo fra Det Etiopiske Bibelselskab overrakte hende et smukt bibeleksemplar - og glæden var ikke til at tage fejl af hos Mulenesh.

”Vi sælger biberne så billigt som muligt,” fortæller Kacharo. ”Prisen er kraftigt reduceret. Folk betaler ikke, hvad det virkelig koster at trykke og distribuere Bibelen. Det er her, støtten fra andre bibelselskaber kommer ind i billedet. Uden gaver fra bibelske venner i andre lande ville vi ikke kunne sælge biberne så billigt.”

Endrias Kacharo fortæller, at man lægger vægt på, at biberne sælges og ikke gives væk:

”Det gør biberne mere dyrebare for modtagerne, og vi forhindrer, at biberne bliver misbrugt - eller ikke brugt overhovedet.”

GIV BIBELEN VIDERE

Betänk Bibelselskabet i dit testamente

Gratis rådgivning, når du betænker Bibelselskabet. Kontakt os på 33 12 78 35, så vil du blive ringet op af vores advokat. Du kan også maile dit navn og telefonnummer til arv@bibelselskabet.dk

QUIZ

BIBELENS DYR & SKABNINGER

Slangen i Paradis, Daniel i løvekulen, Jonas i fiskens bug. I Bibelen er der mange ikoniske fortællinger om dyr, men kan du også finde de mindre kendte dyr i Bibelen? Svar på spørgsmålene, og find frem til kodeordet. Ud for hver svarmulighed er der et bogstav. Svarer du rigtigt på spørgsmålene, danner bogstaverne tilsammen kodeordet. Find svarene ud fra teksthenviisningerne i 1992-oversættelsen.

1. Hvilke dyr spiser ifølge den hedenske kvinde af børnenes smuler under bordet? (Læs 'Den hedenske kvinde' i Markusevangeliet kap. 7).

- D) Mus
- E) Hunde
- J) Katte

5. Herren beskriver sin magt ved retorisk at spørge Job, om han kan trække dette hav- uhyre op med en krog. (Læs 'Herrens tale og Jobs svar' i Jobs Bog kap. 40).

- N) Loch Ness
- E) Livjatan
- G) Midgårdsormen

7. Hvad er det første dyr, Noa sender ud af arken? (Læs 'Den store vandflod' i 1. Mosebog kap. 8).

- D) Svale
- L) Due
- K) Ravn

2. Hvilket dyr sammenlignes Juda med i 1. Mosebog? (Læs 'Jakob velsigner sine sønner' i 1. Mosebog kap. 49).

- N) Løve
- V) Drage
- O) Bjørn

6. Salige er de, der er indbudt til dette dyrs bryllupsfest i Johannes' Åbenbaring. (Læs 'Jubel over Babylons fald' i Johannes' Åbenbaring kap. 19).

- S) Lammet
- E) Ørnen
- Å) Oksen

8. Hvilken flyver er den sidste, der bliver nævnt i rækken af afskyelige fugle, som man ikke må spise? (Læs 'Loven om rene og urene dyr' i 3. Mosebog kap. 11).

- I) Ørn
- A) Flagermus
- E) Måge

3. Ifølge profeten Esajas vil spædbarnet lege ved hvilket dyrs hule i Davidssønnens fredsrige? (Læs 'Davidssønnens fredsrige' i Esajas' Bog kap. 11).

- G) Slangen
- M) Ulven
- A) Løven

9. På taget ser Peter i den sjette time en stor dug blive sænket ned på jorden, men hvilke dyr er der i den? (Læs 'Peter og Cornelius' i Apostlenes Gerninger kap. 10).

- R) Alle slags af jordens firbenede dyr og krybdyr og af himlens fugle
- U) Et par af alle dyr, en han og en hun
- E) Alle rene dyr, der ifølge loven må spises

4. Peter vil forråde Jesus tre gange, før dette dyr giver lyd. (Læs 'Fordsigelsen af Peters fornægtelse' i Matthæusevangeliet kap. 26).

- N) Uglen
- S) Duen
- L) Hanen

10. Salomo skildrer sin elskedes skønhed i et rigt billedsprog, men hvad beskrives hendes øjne som? (Læs 'Højsangen' kap. 1).

- M) Fisk
- K) Gazeller
- E) Duer

Indsæt bogstaverne fra de rigtige svar og dan kodeordet:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Send kodeordet til bibelquiz@bibelselskabet.dk senest den 16. oktober, og deltag i konkurrencen om fem gavekort á 300 kr. til Bibelselskabets boghandel. Vinderne får direkte besked.

Det er i det konkrete liv, håbet springer

Biskop i Ribe Stift, Elof Westergaard, udgiver en ny bog med refleksioner over bibelord og coronakrise. ”I Søragesangene skimtede jeg håb og nye åbninger midt i alt det uvisse og lukkede,” fortæller han.

Af Thomas Godsk Larsen

I to måneder under forårets corona-nedlukning blev Klagesangene, eller ’Søragesangene’, som de hedder i Bibelen 2020, biskop Elof Westergaards tro følgesvend. Han læste skriftet fortløbende og skrev hver dag korte refleksioner ned i en slags dialog med bibelskriftet. Det er nu blevet til

bogen ”Søragesange fra Ribe”, hvor bibelvers og personlige refleksioner fletter sig ind i hinanden og sætter ord på nogle af de eksistentielle erfaringer, nedlukningen foranledigede:

”Under corona-nedlukningen blev søragesangeren en vigtig samtalepartner. Hans ord blev en hjælp for mig til at holde samtalen med Gud levende.”

Søragesangene tematiserer erfaringer om afstand og tab, om ensomhed og liv, der er lagt i ruiner; evigt eksistentielle temaer, som ifølge Elof Westergaard også har noget at sige ind i nutiden – i særdeleshed i relation til forårets corona-nedlukning, der på én gang markerede et fravær og et nyt nærvær:

”Fraværet og afstanden var mærkbart og konkret, når vi holdt afstand til hinanden i supermarkedet, når jeg gik på en næsten tom gågade i Ribe, og når jeg savnede de åbne kirker, museerne og byens cafeer. Men samtidig blev min evne til at sanse mine nære omgivelser skærpet; det gik op for mig, hvor afhængig jeg er af at kunne omgås andre mennesker, og hvordan jeg pludselig kunne være en time om at gå til bageren, fordi jeg faldt i snak med folk. Selv om jeg ofte havde meget travlt arbejdsmæssigt med 8-10 Skype-møder dagligt, blev der bedre plads til de helt nødvendige ’forstyrrelser’, som det tilfældige møde med et medmenneske er.”

I sin refleksion over Søragesangene, kapitel 1, vers 19, skriver Elof Westergaard: ”Tak, Gud, for fårenes brægen og luften, vi deler.” De mange gåture ved Ribeejnen og roture på Ribe å i det tidlige forår gav en ny oplevelse af samhørighed med naturen, fortæller han:

”Gåturene og roturen på åen blev min ’lise’ fra arbejdet – men ikke kun det: Verden melder sig på en anden måde for os, når vi er i naturen; når vi oplever spurvenes kalden, fårenes brægen, de vindblæste træer, der bøjer sig mod øst. Jeg mærker, at verden vil mig noget, og den giver mig både en tro og et håb om, at det hele nok skal ende godt.”

Trods søragesangerens mange anfægtelser over for Gud spiller taksigelsen en vigtig rolle – også for Elof Westergaard:

”Jeg skylder Gud en daglig tak for dåben, jeg blev givet, for det liv, jeg har fået, for de sammenhænge, jeg er i. For mig er en tak til Gud ikke et tak på trods af corona eller alt det andet, der kan tynde os som mennesker. I stedet, oplever jeg, kan takken være det, der åbner mig op over for den verden, jeg lever i, og over for de mennesker, jeg lever med.”

Elof Westergaard er forsigtig med konklusioner om, hvad coronakrisen har betydet for det er at være menneske i dag og for vores forhold til Gud og kristendom. Også fordi, vi netop nu ikke ved, hvordan pandemien kommer til at udvikle sig:

”Men det er mit ydmyge håb, at alle, der læser ”Søragesange fra Ribe”, genkender noget fra sig selv og sit eget liv, og at de i Bibelen ord inspireres til at skimte håb og nye åbninger midt i alt det uvisse og lukkede. For mig er det en enorm glæde at spejle mit eget liv i de bibelske tekster – og i natur, litteratur og kunst i det hele taget – for her erkender vi også, at verden ikke afhænger af os alene, hver for sig og på afstand; vi er dybt afhængige af andre – og andet – end os selv.”

Tag os tilbage, Gud, så vi kan komme hjem til dig

SØRAGESANGENE, KAPITEL 5, VERS 21 (BIBELN 2020)

Jeg ved godt, jeg skriver meget om får, duer og spurve, og om hvad jeg ser i gaderne, fra mit vindue og på Ribe Å. Det kan lyde banalt, men det er lige her, det sker, det er i det konkrete liv, håbet springer. Det er også det, Søragesangeren ved, når han beder Gud om at tage os tilbage, hjem til sig.

ELOF WESTERGAARD, ”SØRAGESANGE FRA RIBE”

Foto: Pim Myten, Unsplash

”Søragesange fra Ribe” udkommer den 1. oktober 2020. Køb den på bibelselskabet.dk eller hos din lokale boghandler. Vejl. udsalgspris: 149,95 kr.

AKUT:

HJÆLP TRUEDE BIBELSELSKABER

Foto: Hans J. Sagrusten, Det Norske Bibelselskab

GIV DIN STØTTE HER

**ELLER
MOBILEPAY
62903**

REG.NR. 3001, KONTONR. 9 00 04 88 · MÆRKET 'SOLIDARITETSFONDEN'

BESØG VORES HJEMMESIDE OG STØT FAST:
WWW.BIBELSELSKABET.DK/STOETFAST

KOMMER DER FLERE MIDLER IND, END DER ER BRUG FOR, GÅR OVERSKUDET TIL LIGNENDE PROJEKTER.

